

Bruksela, 16 lutego 2023 r.
(OR. en)

6043/1/23
REV 1

MI 80
COMPET 77
IND 36

NOTA

Od: Prezydencja

Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: Długoterminowa konkurencyjność i wydajność – 30-lecie rynku
wewnętrznego i jego przyszłość
– Debata orientacyjna

Delegacje otrzymują w załączeniu notę prezydencji z myślą o debacie orientacyjnej na temat długoterminowej konkurencyjności i wydajności – 30-lecie rynku wewnętrznego i jego przyszłość.

Nota prezydencji: Długoterminowa konkurencyjność i wydajność – 30-lecie rynku wewnętrznego i jego przyszłość (debata orientacyjna na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności 2 marca 2023 r.)

Siła Europy oraz jej odporność i pozycja na świecie zależą od naszych wyników gospodarczych i konkurencyjności naszej gospodarki. W tym względzie unijne przedsiębiorstwa i przemysł korzystają z możliwości, jakie wiążą się z prowadzeniem działalności na otwartym ogólnounijnym rynku, który cechuje się rzeczywistą konkurencją, konkurencyjnymi cenami energii, stabilnym otoczeniem regulacyjnym, innowacjami i dostępem do kapitału, a także z dostępu do rynków globalnych. Jednolity rynek to wielkoskalowy rynek wewnętrzny, dzięki któremu już od 30 lat unijne przedsiębiorstwa mogą się rozwijać i konkurować na całym świecie.

W ostatnich latach europejska gospodarka staje jednak w obliczu poważnych wyzwań. COVID-19, inflacja, wysokie ceny energii i bezprawna napaść Rosji na Ukrainę drastycznie zmieniły warunki działania unijnych przedsiębiorstw. Zwiększona konkurencja geoeconomiczna osłabiła zasady rynkowe na szczeblu globalnym. Potrzebę podjęcia działań przez UE podkreśliła Rada Europejska w swoich konkluzjach z 15 grudnia 2022 r. i 9–10 lutego 2023 r. 1 lutego 2023 r. Komisja przedstawiła Plan przemysłowy Zielonego Ładu na miarę epoki neutralności emisyjnej, który ma na celu stworzenie warunków sprzyjających zwiększeniu skali unijnych zdolności produkcyjnych w odniesieniu do technologii i produktów neutralnych emisyjnie, wymaganych do realizacji ambitnych celów klimatycznych UE.

Obok wytyczenia ścieżki w kierunku neutralności emisyjnej i zajęcia się krótkoterminowymi potrzebami przedsiębiorstw Europa musi stawić czoła długoterminowym wyzwaniom gospodarczym. W grudniu 2022 r. Rada Europejska podkreśliła, że UE musi zająć się wyzwaniami długoterminowymi, w szczególności różnicami we wzroście gospodarczym i luce innowacyjnej między Europą a jej światowymi konkurentami, i zwróciła się do Komisji o przedstawienie strategii na rzecz zwiększenia konkurencyjności i wydajności. Postulat ten został powtórzony 9 lutego, a Rada Europejska powróci do tej kwestii 23–24 marca 2023 r.

W marcu 2023 r. Komisja przedstawi komunikat pt. „30-lecie jednolitego rynku”, by uczcić stosowną rocznicę. W dokumencie tym, wraz z rocznym sprawozdaniem dotyczącym jednolitego rynku 2023 i tabelą wyników jednolitego rynku, Komisja wyjaśni znaczenie jednolitego rynku, a także dalsze sposoby jego wzmocnienia.

Inicjatywy te mają zapewnić solidną podstawę rozpoczęcia przez UE działań, które pozwolą jej zwiększyć konkurencyjność i poprawić odporność gospodarki.

Europejski model długoterminowej konkurencyjności

Aby przywrócić wydajność i wzrost, musimy określić długoterminowy europejski model konkurencyjności, czyli ustalić zdecydowany plan wzmocnienia konkurencyjności UE.

Obchody 30-lecia jednolitego rynku to naturalny punkt wyjścia dla dyskusji nad elementami takiego planu. Potrzebny nam jednolity rynek, który nadal będzie silnym motorem zatrudnienia, przedsiębiorczości, zielonej transformacji i zrównoważonego wzrostu przez kolejne 30 lat.

Z analizy wynika, że w pełni funkcjonujący jednolity rynek mógłby corocznie generować w UE ogólną korzyść gospodarczą w postaci około 12% dodatkowego PKB. Nie możemy zmarnować takiej szansy.

Jednak w kompleksowej europejskiej strategii na rzecz wydajności i konkurencyjności chodzi o coś więcej. Powinna ona obejmować wszystkie stosowne obszary polityki, które determinują wydajność i konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku globalnym. Rzecz jasna, jej podstawą są podstawowe wartości i specyfika naszego modelu gospodarczego, czyli gospodarka rynkowa, otwartość, innowacje, zrównoważoność, ochrona zdrowia i środowiska oraz otoczenie przyjazne biznesowi. Ponadto w miarę wzrostu globalnego popytu na produkty i usługi niewykorzystujące paliw kopalnych transformacja klimatyczna i dostęp do przystępnej cenowo energii wolnej od paliw kopalnych będą fundamentem długoterminowej konkurencyjności. UE już przoduje pod względem transformacji klimatycznej i powinna to wykorzystać, by stać się liderem na rynku zielonych technologii. W końcowym rozrachunku takie czynniki będą mieć decydujące znaczenie, jeśli chodzi o to, gdzie przedsiębiorstwa lokują swoją działalność i gdzie w przyszłości będzie następować wzrost gospodarczy.

Poniżej przedstawiono niektóre proponowane filary europejskiego modelu długoterminowej konkurencyjności:

- *Trzymanie się zasad naszej gospodarki rynkowej, w tym pogłębienie jednolitego rynku*

Dalsze zapewnianie jak najlepszych warunków dla zdrowej i otwartej gospodarki opartej na rzeczywistej konkurencji, inwestycjach prywatnych, swobodzie przemieszczania się oraz solidnej polityce przemysłowej, która umożliwi zieloną i cyfrową transformację. Należy wzmocnić wdrażanie dorobku prawnego związanego z jednolitym rynkiem i unikać rozdrobnienia.

- *Strategiczna otwartość na rzecz globalnego wolnego handlu*

Wysiłki służące zwiększaniu możliwości handlowych i wzmocnieniu partnerstw handlowych to elementy składowe poprawy wydajności i podnoszenia odporności naszej gospodarki. Polityka handlowa ma kluczowe znaczenie dla otwarcia nowych strategicznych rynków i zabezpieczenia dostępu do krytycznych czynników produkcji wzdłuż całego łańcucha wartości.

- *Lepsze uregulowania mające potencjał poprawy wydajności*

Spójne ramy regulacyjne oparte na wysokiej jakości ocenach skutków, konsultacjach i ewaluacjach. Należy zająć się problemem niepotrzebnych obciążeń regulacyjnych. Częścią tej układanki jest podjęte przez przewodniczącą Ursulę von der Leyen zobowiązanie, że wszystkie wnioski ustawodawcze będą musiały przejść sprawdzian konkurencyjności i zapobiegać ewentualnemu nieproporcjonalnemu wpływowi na MŚP.

- *Innowacje*

Innowacje to jeden z kluczowych elementów wzmocnienia konkurencyjności, zwłaszcza w odniesieniu do technologii i produktów niezbędnych, by Europa mogła zrealizować swoje ambitne cele klimatyczne. Niektóre ważne czynniki będące katalizatorami innowacji w UE to wydatki na badania i rozwój, infrastruktura umożliwiająca dzielenie się wynikami badań oraz ochrona praw własności intelektualnej.

– *Konkurencyjne i bezpieczne dostawy energii*

Dostęp do konkurencyjnej energii i produkcji energii elektrycznej wolnej od paliw kopalnych ma kluczowe znaczenie dla umożliwienia zielonej i cyfrowej transformacji cechującej się trwałą konkurencyjnością. Należy unikać niepotrzebnych uregulowań, by zminimalizować ryzyko ograniczenia inwestycji kapitałowych w dobrze funkcjonujący system energetyczny.

Ministrowie są proszeni, by podczas dyskusji na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności 2 marca 2023 r. wypowiedzieli się w następujących kwestiach:

1. Z uwagi na oczekiwaną strategię długoterminowej konkurencyjności oraz komunikat pt. „30-lecie jednolitego rynku” jakie Państwa zdaniem są kluczowe elementy i działania, które UE powinna podjąć, by poprawić swoją konkurencyjność i wydajność w nadchodzących dziesięcioleciach?
2. Jakie elementy i działania mają kluczowe znaczenie dla zachęcenia przedsiębiorstw do innowacji i inwestycji w UE?